

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
közbenső ítélete**

Az ügy száma: Mfv.I.10.393/2016/5.

A tanács tagjai: . Tallián Blanka a tanács elnöke
Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna
előadó bíró
. Hajdu Edit bíró

A felperes:

A felperes képviselője:
Dr. Tibold Csaba ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője:
Dr. Freier József ügyvéd

A per tárgya: fegyelmi határozat jogellenességének megállapítása
és jogkövetkezményei

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:
Győri Törvényszék 2.Mf.20.668/2015/4.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:
Győri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 14.M.388/2013/51.

Rendelkező rész

A Kúria a Győri Törvényszék 2.Mf.20.668/2015/4. számú közbenső ítéletét hatályában fenntartja.
Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek - tizenöt nap alatt - 25.000 (huszonötezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.
A 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

A közbenső ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az alperes megbízott főigazgatójánál 2012. január 13-án két szülő bejelentést tett a pedagógus felperes tanulókkal szemben tanúsított magatartása miatt.
- [2] A bejelentés követően 2012. január 20-án a megbízott főigazgató fegyelmi eljárást indított a felperessel szemben. Ennek eredményeként a fegyelmi tanács 2012. április 12-én elbocsátás fegyelmi büntetéssel sújtotta a felperest a perbeli időben hatályos 1992. évi XXXIII. törvény (továbbiakban Kjt.) 45. §-ának (2) bekezdés e) pontjára hivatkozással.
- [3] A fegyelmi határozat a felperes terhére rótt magatartásokat hét pontban nevesítette. Ennek - a felülvizsgálattal érintett - szerint előfordult, hogy egy gyereknek a fülénél fogva a padba verte a fejét. A pszichológus által meghallgatott D azonosító jelű tanuló azt nyilatkozta, hogy beleverte a gyerek fejét a padba, az is a S. volt, rosszkodott az órán, felugrált a székre. D.ZS., a gyermek szülője azt nyilatkozta, hogy a felperes részéről egyszer-kétszer előfordult jótékony figyelmeztetés, kisebb fejre koppintás, illetve apró hajhúzás. A felperes ezen magatartásával a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény (Kt.) 19. § (7) bekezdés a) és h) pontjában meghatározott kötelezettségszegést követte el.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [4] A felperes a keresetében a fegyelmi határozat hatályon kívül helyezését kérte eredeti munkakörben való továbbfoglalkoztatása mellett. A jogviszony jogellenes megszüntetésére tekintettel felmerült vagyoni és nem vagyoni kárai megtérítését is igényelte. Elsődlegesen formai okokra hivatkozással kérte a fegyelmi határozat hatályon kívül helyezését, másodlagosan annak az indokolását érdemben is vitatta.
- [5] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a munkáltató intézkedése mind formai, mind tartalmi okokból megfelelt a jogszabályi előírásoknak.

Az első- és másodfokú ítélet

- [6] A Győri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 14.M.388/2013/51. számú közbenső ítéletével megállapította, hogy az alperes jogellenesen szüntette meg a felperes közalkalmazotti jogviszonyát a 2012. április 12-én kelt 1/2012. számú fegyelmi határozattal.
- [7] Indokolásában utalt a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (továbbiakban Pp.) 164. §-ában foglaltakra, valamint a Pp.

206. § (1) bekezdésében rögzítettekre. Emellett hivatkozott a Kjt. 46. § (2) bekezdés a) pontjára, valamint a 3. § a) pontjában foglaltakra.

- [8] A bíróság a kereset jogalapját érintően elsődlegesen a fegyelmi eljárás rendjére vonatkozó törvényi előírások megtartását vizsgálta, és megállapította, hogy jogszabálysértés nem történt.
- [9] Kifejtette, hogy a perben beszerzett szakértői vélemény szerint a gyermekek meghallgatását végző személyek nem rendelkeztek megfelelő szakmai képesítéssel ahhoz, hogy megalapozott véleményt készíthessenek a meghallgatás eredményéről. A perben kirendelt igazságügyi pszichológus szakértő álláspontja szerint a két vizsgáló pszichológus azért nem volt jogosult a vizsgálat, illetve a meghallgatások elvégzésére, mert az ügy jellege miatt szükség lett volna pedagógiai szakpszichológus kiválasztására, ilyen képzettséggel pedig nem rendelkeztek. A bíróság álláspontja szerint önmagában annak nincs jelentősége, hogy a meghallgatást végző személyek nem igazságügyi szakértők, az általuk lefolytatott vizsgálat megalapozottságát az a tény teszi megkérdőjelezhetővé, hogy megfelelő szakértelemmel nem rendelkeztek.
- [10] Az igazságügyi szakértő véleménye szerint N.F.A. által lefolytatott meghallgatás módszertani szempontból is aggályos, a kérdésfeltevések olyanok voltak, amelyek alapján tárgyilagos következtetést a felperes munkájára, illetve a kifogásolt magatartásaira nézve nem lehetett levonni.
- [11] A pszichológus véleményéből, illetve a tárgyaláson tett nyilatkozatából a bíróság kiemelte, hogy 10 év körüli gyermekek előadásaira alapítva nem állapítható meg kétséget kizáróan, hogy a történetek valóban úgy voltak-e, mint amit a fegyelmi határozat rögzít.
- [12] D.S. édesanyjának vallomása és a vizsgálóbiztosi meghallgatás során tett nyilatkozata alapján nem volt rögzíthető, hogy a felperes a gyermeket beleállította a kukába és azt mondta, hogy annyit ér, mint egy darab szemét. A tanú pontosított vallomása szerint a felperes a gyermeket a kuka fölé tartotta, azonban ennek az esetnek a körülményei utólag pontosan nem voltak megállapíthatóak. Ahhoz, hogy ezt a magatartást fegyelmi vétségként lehessen értékelni, a részletkörülmények ismerete nem nélkülözhető különös tekintettel arra, hogy a szülő vallomása szerint a gyermeke ezzel az esettel kapcsolatban semmilyen negatív élményről nem számolt be. Azt, hogy a felperes D.S. fejét a fülénél fogva a padba verte, D.ZS. vallomása nem támasztotta alá. Az a körülmény, hogy elmondása szerint egy-két alkalommal a felperes a fia haját hátulról figyelmeztetési céllal enyhén meghúzta - amelyet a gyermek maga is elfogadott -, nem tekinthető fegyelmi vétségnek.
- [13] Az alperes fellebbezése és a felperes csatlakozó fellebbezése folytán eljáró Győri Törvényszék 2.Mf.20.668/2015/4. számú közbenső ítéletével az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét helybenhagyta azzal a pontosítással, hogy a 2012. április 12. napján kelt fegyelmi határozatot hatályon kívül helyezte. A bíróság az alperest

perköltség fizetésre kötelezte azzal, hogy a fellebbezési és a csatlakozó fellebbezési illetéket az állam viseli.

- [14] A másodfokú bíróság közbenső ítéletében kitért arra, hogy az elsőfokú bíróság megalapozottan jutott annak megállapításra, miszerint a felperest terhelő körülmények nem nyertek bizonyítást az eljárás során. A törvényszék a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján nem látott okot az eltérő mérlegelésre.
- [15] Az, hogy milyen magatartás minősülhet egy 10 év körüli gyermek vonatkozásában emberi méltósága megsértésének, szubjektíven megítélhető, illetve nem önmagában, a körülményektől függetlenül vizsgálándó. Nem szolgálhat fegyelmi vétség alapjául egy „enyhe hajhúzás” sem, ha azt egyébként maga a gyermek – nyilván az adott szituációban, akkor és ott, a saját viszonyulását és szerepét is értékelve, minősítve – különösebb szorongás nélkül tudja megélni és sérelemérzet nélkül elfogadni a nevelőjétől.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [16] Az alperes felülvizsgálati kérelme az ítéletek hatályon kívül helyezésére, és a keresetet elutasító, a jogszabályoknak megfelelő határozat meghozatalára irányult azzal, hogy a Kúria a 2012. április 12. napján kelt fegyelmi határozatot hatályában tartsa fenn, és a felperest marasztalja perköltségben.
- [17] A felülvizsgálati érvelés szerint a fegyelmi határozatban foglalt fegyelmi vétség tényszerűen megvalósult, amelyre az eljárás során utalások történtek.
- [18] A fegyelmi eljárásban készült jegyzőkönyv szerint D.ZS. szülő úgy nyilatkozott, hogy „V. néni részéről egyszer-kétszer előfordult jótékony figyelmeztetés kisebb fejre koppintás, illetve apró hajhúzás formájában”.
- [19] A fegyelmi határozatban az alperes az 1993. évi LXXIX. törvény (Ktv.) 19. § (7) bekezdés h) pontjára hivatkozott, amely előírja, hogy a pedagógus alapvető kötelessége a tanulók emberi méltóságának és jogainak tiszteletben tartása. A törvény II. fejezet 10. § (2) bekezdése kifejezetten úgy rendelkezik, hogy a tanuló nem vethető alá testi fenyegetésnek, kínzásnak, kegyetlen, embertelen, megalázó büntetésnek vagy bánásmódnak.
- [20] Az alperes álláspontja szerint az eljáró bíróságok a testi fenyegetés fogalmát helytelenül értelmezték. E körben utalt az ENSZ Gyermekjogi Bizottsága által definiált testi fenyegetésre.
- [21] Az alperes álláspontja szerint a hajhúzás megvalósulása bármely enyhe formában is történik, kimeríti a testi fenyegetés fogalmát. Erre nézve „zéró tolerancia” érvényesül, így a legenyhébb forma alkalmazásával is jogsértést követ el a pedagógus.
- [22] Az alperes utalt a Legfelsőbb Bíróság korábban kifejtett álláspontjára, miszerint a pedagógus a nevelésére, felügyeletére bízott gyermekkel szemben nem alkalmazhat testi fenyegetést, ilyen esetben a pedagógus által elkövetett fegyelmi vétség olyan súlyú,

hogya azzal a legsúlyosabb fegyelmi büntetés is arányban állhat (BH1998.53.).

- [23] Az eljáró bíróságok a helyesen megállapított tényekből téves jogi következtetést vontak le, mivel a felperesnek a perben támadott fegyelmi határozat pontjában írt, és általa is elismert magatartása megvalósította a fegyelmi vétséget.
- [24] A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős közbenső ítélet hatályában való fenntartására irányult.
- [25] Álláspontja szerint a határozat pontjában a gyermek fejének a fülénél fogva történő padba veréséről van szó, itt említi a határozat D.ZS. szülő nyilatkozatát, amely szerint apró hajhúzás formájában fegyelmezte a felperes a gyermekét. A fegyelmi határozat elrendelése alapjául szolgáló „hajánál fogva megcibált” megfogalmazás sokkal durvább testi fenyegetést jelent, mint a nevelő célzatú hajhúzás.
- [26] A felperes hangsúlyozta, hogy olyan cselekményért, amelynek gyanúja alapján nem rendelt el fegyelmi eljárást a fegyelmi jogkör gyakorlója, nem szabható ki fegyelmi büntetés.
- [27] Tehát nem felel meg a valóságnak az alperes azon állítása, amely szerint a fegyelmi határozat pontjában foglalt fegyelmi vétség tényszerűen megvalósult volna. Az elsőfokú bíróság is megállapította az ítéletében, hogy D.S. édesanyja tanúvallomása sem támasztotta alá, hogy a felperes a gyerek fejét a fülénél fogva a padba verte (15. oldal 5. bekezdés). E vonatkozásban a Győri Törvényszék ítéletének 8. oldala a lap alján található indokolásában is helytálló következtetésre jutott.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [28] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.
- [29] A Pp. 275. §-ának (2) bekezdése alapján a Kúria a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül.
- [30] A Pp. 272. § (2) bekezdése értelmében a felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen együttes törvényi feltételeknek akkor tesz eleget a fél, ha a felülvizsgálati kérelemben egyrészt megjelöli konkrétan a megsértett jogszabályhelyet, másrészt a hivatkozott jogszabálysértést is tartalmilag körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti. Ha a fél a felülvizsgálati kérelmében több, egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozik, valamennyi hivatkozásának rendelkeznie kell a fenti tartalmi követelményekkel [1/2016. (II.15.) PK vélemény].
- [31] A Pp. 206. § (1) bekezdése szerint a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült

bizonyítékoknak az egybevetése alapján állapítja meg, a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli, és meggyőződése szerint bírálja el.

- [32] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében tartalmában a bizonyítékok téves értékelését sérelmezte, jogszabálysértésként azonban a Pp. 206. §-át nem jelölte meg, és nem hivatkozott anyagi jogszabálysértésként a Kjt. 45. § (2) bekezdés e) pontjára sem. Ebből következően a bíróságok által megállapított tényállás volt a jelen eljárásban is irányadó, a bizonyítékok felülmérlegelésére pedig nem volt jogszabályi lehetőség.
- [33] Mindebből következően jogszabályi hivatkozás hiányában nem volt mód a felülvizsgálati eljárásban annak értékelésére, hogy az alperes által állított hajhúzás a fegyelmi elbocsátás alapos indoka lehetett-e, a tiltott testi fenytést a felperes a magatartásával megvalósította-e.
- [34] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a közbenső ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [35] Az alperes perköltség fizetési kötelezettsége a Pp. 78. §-ának (1) bekezdésén alapul.
- [36] A felülvizsgálati eljárás illetéke az államot terheli az adott ügyben irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján, valamint az Itv. 5. §-ának (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel.
- [37] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdés alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2017. március 22.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, dr. Hajdu Edit s.k. bíró